

Teaching Calabrian Greek to the Polish Students of Modern Greek Language

---

Ewa Róża Janion, Rezekne 2023

Modern Greek Studies at
the University of Warsaw

Who are the students?

Greko: what I teach, how
and what for?

Center for Hellenic Studies

Classical studies

anthropology

religious studies

19th and 20th
century literature

reception of Greek
themes in Polish
(and European)
literature

linguistics

Balkan studies

translation studies

language

Varieties of Greek

Modern Greek
Standard (κοινή
νεοελληνική)

Elements of
Ancient Greek
(Athens IV/V,
koiné)

Byzantine
vernacular

Early modern
Cretan dialect

Katharevousa
(official language
until 1974)

Greko

Some examples
of Greko words
that don't exist
in Standard
Modern Greek,
but can be
found in other
varieties:

Ode (here) → ancient &
katharevousa ὧδε

Echusi (they have) → ancient
& katharevousa ἔχουσι

Ega (goat) → Cretan αίγα

Tos (their) → Cretan τως

Students

15 students assumed for the first year → < 5 graduates each year

Increasing hegemony of English

Scholarly, theoretical character of studies

Level of difficulty

Theses, some examples:

- *Everyday life in Athens during the colonel's regime (1967-1974) as portrayed in Greek crime stories*
- *Names of fantastic creatures in the Greek translation of Adam Sapkowski's prose*
- *Female characters in Nikos Kazantzakis's dramas – feminist critique*
- *Language comism in rap songs by the Imiskoumbria band*
- *Humor in comic strips by Arkas*
- *Contemporary Crete and the Zeibekiko dance*
- *The legend of Ali Pasha and its influence on tourism in Ioannina*

Teaching Greko

-
- Curiosity & fun
  - Activism
  - Making Greko relevant

Aims

Having basic knowledge about the Grecanic culture

Knowing some basic features of Greko

Understanding simple text written in Greko (with teacher's guidance, if necessary)

Knowing how it sounds like, being able to recognize it

Having a diversified idea of Greek culture and identity

Reflecting on tradition and modernity, individual and cultural memory, cultural hegemony and minority cultures.

Teaching materials (1)

- Writing system
- List of basic differences between standard modern Greek and Greko, similarities with other variants
- Tables with verb conjugation in the present and in past tenses

Spółgłoska zapisywana po nowogrecku literą ζ i wymawiana z, w greko wymawia się jak polskie *dz* i zapisuje z. Np. czasownik ζω (żyć) wymawiamy *dzijo*, a zapisujemy: zio.

Zbitka spółgłosek zapisywana po nowogrecku literą ξ i wymawiana ks, w greko wymawia się jak polskie *sz* lub *c* - w zależności od lokalnego wariantu. Np. przymiotnik ξερός (suchy) wymawiamy *szerò*, a ξύλο (drewno) *cilo*. Stosuje się zapisy *scerò*, *tsilo*.

Zbitka spółgłosek zapisywana po grecku literą ψ i wymawiana ps, w greko wymawia się *sp*. Np. ψωμί (chleb) wymawiamy: *spomi*.

Nowogreckie κι lub κε / και wymawiane jako miękkie *ki* lub *kie* czytamy *cz* lub *cze*, np. czasownik καίω (pałę) w greko wymawiamy *czeo*.

Podwójne spółgłoski wymawiane są podwójnie: άμμος (piasek) → *ammo*, μέλισσα (pszczoła) → *mèlissa*.

Niektóre spółgłoski ulegają podwojeniu: Δίνω (daję) → *dinno*, κλείνω (zamykam) → *klinno*, έσένα (ciebie) → *essena*, είμαστε (jesteśmy) → *immesta*, ό γάιδαρος μου (mój osioł) → *o gàdaròmmu*.

Teaching materials (2)

Urywki z grecko-kalabryjskich opowieści²

W zapisie uwzględniono cechy języka mówionego. Warto zwrócić uwagę na częste podwojenie spółgłosek i na pojawiające się na końcu wyrazu *e* (*ecino* → *ecinose*, *emìs* → *emìse*) oraz na słowa romańskie, zapożyczone z języka (dialektu) kalabryjskiego, które oznaczyłam kursywą.

Cytowane tu zakończenia bajek wskazują, z jak wielką biedą zmagali się mieszkańcy Kalabrii.

1. Ce o *pòverose* èmine plùso, ce egò imme òde, pethammèno àse pina ce àse sprichada.
2. Ta leddidhiatu, pu etheliai ti *rròba*, epigai sti llimòsina. Ecinose èmine me te pplusiestu ce *kuntènto*, ce egò ode ya na gràspo. E ppassemmèno mesimèri ce den èfaga akomi.

- Easy textbook dialogues
- Some authentic phrases from anthologies
- Literature (poems, short excerpts of prose)

Teaching materials (3)

Recordings and songs

☰ YouTube ^{PL} greko

The Greko Language of Calabria, Italy - Domenico Nucera

 jkazaklis
357 subskrybentów

[Subskrybuj](#)

 347 [Udostępnij](#) [Pobierz](#)

Eremia, Ettore Castagna, feat. Vincenzo Tropepe

 Ettore Castagna
92 subskrybentów

[Subskrybuj](#)

 69 [Udostępnij](#) [Pobierz](#)

Topics for discussion (1)

- If you had enough money and power, what would you do in Roghudi Vecchio? (Place a monument/museum? Demolish? Prevent further degradation of the ruins? Rebuild?)
- Have you ever visited a „ghost town” or practised urbex (exploring abandoned places)? Would you like to? Why (not)?

Topics for discussion (2)

- How to appreciate an oral culture?
- What would it be like to live in an oral culture?

Topics for discussion (3)

- Should the authorities enforce/encourage people (children) of the area to learn Greko? Why (not)?
- What is the point of learning a minority language / about a minority culture?

Po co nam greko?

Greko (grekański, grecko-kalabryjski) to język mieszkańców już tylko kilku miejscowości w południowej Kalabrii. Liczba jego użytkowników stale spada: w XX wieku przestał być przekazywany następnym pokoleniom. Coraz mniej osób potrafi i chce nim mówić. Przyszłość greko jest więc bardzo niepewna, grozi mu zapomnienie. Jednak w historii greko i mówiącej nim społeczności splata się wiele wątków, których znaczenie wykracza poza granice regionu i poza znaczenie samego języka. Refleksja nad kulturą grekańską skłania do zadania pytania o wartość tradycji skonfrontowanej z obietnicami, jakie roztaczają hasła nowoczesności i postępu. Historia Grekan przestrzega przed spustoszeniem i stratami, które mogą przynieść z jednej strony źle rozumiana modernizacja, a z drugiej bezrefleksyjna nostalgia za przeszłością. W końcu, mówienie i pisanie w greko to akt społecznej i politycznej interwencji, a skupienie uwagi na zagrożonym języku pozwala zawiesić neoliberalną logikę zysku, zgodnie z którą warto inwestować czas i wysiłek w poznawanie tylko tych języków, których znajomość szybko przełoży się na łatwe do zmierzenia korzyści.

<https://ewarozza.github.io/greko/>

ewa.janion@al.uw.edu.pl

Thanks for your attention.

Długie trwanie języka greckiego w Kalabrii

Dzisiaj językiem greko posługuje się niewiele osób, jednak jego korzenie sięgają epoki starożytnej.

W górach i na wybrzeżu

Kolejne epoki historii mieszkańców grekańskiego zakątka Kalabrii wyznaczają przenosiny siedzib między wybrzeżem a położonymi w głębi lądu górami.

Na platespome sta greka

Greko zapisywany jest obecnie alfabetem łacińskim, a nie greckim.

Borghi: Roghudi

Odzyskiwanie i rewaloryzacja tożsamości nie polega na próbach przywracania przeszłości, ale na twórczej konstrukcji tradycji i budowaniu nowej formuły wspólnoty.

Borghi: Bova

Dzisiejsze mapy nie oddają dawnej topografii obszaru kultury grekańskiej.

Borghi: Africo i Casalnuovo

Africo i Casalnuovo to kalabryjskie osady założone w czasach wczesnośredniowiecznych przez ludność pochodzenia greckiego.